

NOTAT

Køge Jorddepot – Undersøgelse af mulighed modtagelse af ren jord til opfyldning i støjvolde

1. Baggrund og formål

Køge Kommune har anmodet DLA Piper om at redegøre for om Køge Jorddepot som en sideordnet aktivitet kan modtage ren jord til opfyldning i støjvolde.

Nærværende notat skal ses som et tillægsnotat til vores notat af 15. august 2019 om undersøgelse af mulighed for Køge Jorddepots modtagelse af ren jord til opfyldning i Køge Marina.

Køge Jorddepot ønsker udover modtagelse af ren jord til opfyldelse i Køge Marina tillige at modtage ren jord til brug for anlæg af støjvolde, specifikt støjvolde placeret ved:

- Motorvej afkørsel 31b (østlig afkørsel) som støjafskærmning mod motorvejen til bebyggelse ved Køge Nord Station – 12 m høj
- Støjvold i Køge Nord mellem nyt boligområde vest for Nordstjernevej og erhvervsområdet – 12 m høj
- Støjvold mellem Klavervej, boligområde, og jernbanen – 12 m høj

Rambøll har for Køge Kommune i juli 2019 lavet en analyse af virkningen ved etablering af støjvolde langs motorvejene i kommunen.

For så vidt angår støjvolden placeret ved afkørsel 31b er det Rambølls vurdering, at denne støjvold vil bevirke en støjreduktion på 3dB i forhold til nuværende støjniveau, hvilket svare til en halvering. Der ses ikke at være lavet beregninger for støjreduktion for så vidt angår støjvoldene ved Køge Nord og Klavervej.

Notatets formål er i første omgang alene, at tage stilling til Køge Jorddepots mulighed for at modtage ren jord til opfyldning i støjvolde, som en sideordnet

23. august 2019

J.nr. 338580-shr

Dorte Kirkeskov Carlsson

Advokat

aktivitet. I forlængelse heraf har vi dog tillige behandlet problemstillingen omkring dimensionering af støjvoldene og risikoen for kategorisering som deponi i den forbindelse, da denne også har betydning for vores vurdering samt er yders relevant ved etablering af støjvolde.

Der er i notatet i øvrigt ikke taget stilling til, hvilke andre tilladelser, dispensationer mv. (landzonetilladelse, tilladelse fra Vejdirektoratet etc.) etableringen af støjvoldene kræver.

2. Konklusion

Det er vores vurdering, at Køge Jorddepot ikke på nuværende tidspunkt kan forestå etablering af støjvolde i Køge Kommune uden for Køge Havn, da dette ligger uden for Køge Jorddepots overordnede formål, der er at udvide arealerne i netop Køge Havn. Køge Jorddepot kan ikke forestå generel jordhåndtering for Køge Kommune.

I stedet kan Køge Kommune selv forestå etableringen, da det er vores vurdering, at etablering af støjvoldene ligger inden for kommunalfuldmagtens grænser, hvis dimensioneringen af støjvolden er nødvendig. Køge Kommune kan udskille aktiviteten som et selvstændigt p-nummer for at øge gennemsigtigheden i forhold til modtagelse af den rene jord, der skal ske på markedsvilkår.

Etablering af støjvolde ved modtagelse af ren jord kan enten ske i henhold til restproduktbekendtgørelsen eller med miljøgodkendelse afhængig af, om jorden er at anse som affald.

Det skal dokumenteres, at støjvoldenes dimensioner (højde, bredde og længde) ikke reducerer støjen væsentligt mere end nødvendigt.

Hvis dimensioneringen ligger udover dette kriterie, vil der, uanset at støjvolden etableres med ren jord, være tale om deponering af affald. Det vil betyde, at der skal indhentes miljøgodkendelse hertil, og yderligere krav i henhold til deponeringsbekendtgørelsen skal iagttages. Yderligere skal der betales affaldsafgift.

Det er tillige vores vurdering, at Køge Kommune ikke inden for kommunalfuldmagtens grænser kan modtage ren jord (og få betaling herfor) til etablering af støjvolde, der er overdimensionerede, da formålet dermed ikke længere kan anses for sagligt.

Køge Kommune anbefales derfor, at der laves redegørelser for de ønskede støjvoldes konkrete placering, dimensionering og støjreduktion set i forhold til områdernes aktuelle støjpåvirkninger.

3. Køge Jorddepots mulighed for at modtage ren jord til etablering af støjvolde

I dette afsnit behandles spørgsmålet om Køge Jorddepots mulighed for at modtage ren jord til etablering af støjvolde uden for Køge Havn. Der henvises herudover til vores overordnede gennemgang af rammerne for kommunalfuldmagten i relation til Køge Jorddepot i vores notat af 15. august 2019.

Som redegjort for i notatet er Køge Jorddepots formål at skabe en udvidelse af arealerne i Køge Havn og Køge Marina ved modtagelse af jord mv. Det er vores vurdering, at dette ikke begrænses til modtagelse af jord, der anses som affald (forurenet jord og ren jord, der er affald), men også ren jord, der ikke er affald og kan modtages efter restproduktbekendtgørelsen.

Det er ligeledes vores vurdering, at sådan ren jord kan modtages på steder i havnen, der ligger uden for Køge Jorddepots eksisterende anlæg.

Køge Jorddepot er ikke udskilt i et selvstændigt selskab, og der ses ikke at være udarbejdet vedtægter for Køge Jorddepot eller en overordnet beskrivelse af Køge Jorddepots formål udover, hvad der er anført på Køge Jorddepots hjemmeside. Heraf fremgår bl.a.:

”Køge Jorddepot er et enormt anlægsarbejde, som i løbet af de kommende år vil betyde en udvidelse af Køge Havn og Køge Kommune med hele 40 hektar.”

Det er på den baggrund vores vurdering, at etableringen af Køge Jorddepot er sket alene med det formål at modtage jord mv. til udvidelse af Køge Havn / Køge Marina.

Modtagelse af ren jord til støjvolde, som er placeret andre steder end i havneområdet, vil efter vores vurdering ligge uden for dette formål.

Det er derfor vores vurdering, at Køge Jorddepot på nuværende tidspunkt ikke inden for sit eksisterende formål kan modtage ren jord til etablering af støjvolde andre steder i Køge Kommune end i Køge Havn.

Etablering af støjvoldene kan i stedet forestås af Køge Kommune selv, hvis etableringen kan anses for at ligge inden for kommunalfuldmagtens grænser. Der henvises til vores gennemgang af kommunalfuldmagtens grænser i vores notat af 15. august 2019.

Etablering af støjvoldene vil overordnet være at anse som et almennyttigt formål af kommunal interesse. Ligeledes er støjreduktion for kommunens borgere at anse som et sagligt formål.

Det er dog væsentligt, at modtagelse af den rene jord sker på markedsvilkår, og at Køge Kommune ikke etablerer støjvoldene med det formål at opnå en fortjeneste i forbindelse med aftagning af jorden. Her spiller også dimensioneringen ind.

Der skal således kunne redegøres for, at den enkelte støjvolds dimensionering ikke reducerer støjen mere end nødvendigt i forhold til fastsatte grænseværdier, jf. nærmere nedenfor afsnit 4. Hvis dimensioneringen går herudover, mener vi ikke, der er tale om et sagligt formål eller, at jordmodtagelsen sker på markedsvilkår.

Det er på den baggrund vores anbefaling, at Køge Kommune udskiller etablering af jordvoldene til et eller flere selvstændige p-numre, enten pr. støjvold eller overordnet som et samlet projekt. På denne måde sikres, at Køge Kommune kan holde økonomien vedrørende modtagelse af ren jord adskilt fra øvrig økonomi og øger gennemsigtigheden med modtagelse på markedsvilkår.

4. Modtagelse af ren jord i støjvolde

Der har i praksis været en række sager, hvor problemstillingen omkring modtagelse af forurenede jord til støjvolde som henholdsvis nyttiggørelse eller som deponering er behandlet.

Det er nu slået fast, at afgørelsen af, hvorvidt der er tale om deponi eller nyttiggørelse afhænger af, om støjvoldens dimensioner (højde, bredde og længde) vil reducere støjen *mere end nødvendigt*. Den del af en støjvold, der reducerer støjen væsentligt mere end nødvendigt vil være at anse som deponi og skal have miljøgodkendelse hertil. Herudover skal deponeringsbekendtgørelsens regler tillige iagttages, og der skal betales affaldsafgift.

Ren jord til støjvolde kan modtages i henhold til restproduktbekendtgørelsen, hvis jorden ikke er at anse som affald (se nærmere nedenfor afsnit 5). Hvis jorden er at anse som affald, kan den modtages, når der foreligger en miljøgodkendelse.

De tidligere afgørelser har hovedsageligt omhandlet anvendelsen af forurennet jord, og sondringen mellem nyttiggørelse og deponi. Det fastslåede princip omkring nødvendighed spiller dog også ind i forhold til anvendelsen af ren jord, og i forhold til modtagelse af jorden inden for restproduktbekendtgørelsens rammer.

Det er vores klare anbefaling, at modtagelse af jord til støjvolde alene sker efter restproduktbekendtgørelsen eller eventuelt som et anlæg, der nyttiggør affald, men ikke som deponeringsanlæg. Ved deponeringsanlæg er der som nævnt udover krav om miljøgodkendelse, bl.a. krav om iagttagelse af deponeringsbekendtgørelsen og betaling af affaldsafgift.

Som redegjort for i afsnit 3 kan etablering af overdimensionerede støjvolde af ren jord tillige vurderes at ligge uden for kommunalfuldmagtens grænser.

Køge Kommune skal ved etablering af støjvolde derfor redegøre for støjvoldens støjreduktion og behovet herfor i forhold til de omkringliggende områder. Undersøgelsen og begrundelsen for etablering og dimensionering skal foretages for hver enkelt af de ønskede støjvolde.

Køge Kommune skal altså kunne redegøre for, at dimensionerne (højde, bredde og længde) ikke reducerer støjen væsentligt mere end nødvendigt, ellers vil støjvolden uanset at jorden er ren, efter vores vurdering kunne kategoriseres som et deponeringsanlæg.

I Rambølls rapport fra juli 2019 er der taget stilling til hvor meget støjen reduceres ved etablering af støjvolde fire steder langs motorvejene. Der ses dog ikke at være taget konkret stilling til, om reduktionen går udover, hvad der må anses som ”nødvendig” i forhold til anbefalede grænseværdier, dvs. om de foreslåede støjvolde i væsentligt omfang reducerer støjen til et væsentligt lavere niveau end anbefalet.

Der ses heller ikke at være taget stilling til de to støjvolde ved Køge Nord og Klavervej. Der skal for disse laves en konkret vurdering af, hvorvidt erhvervsområdet / jernbanen betyder en så væsentlig støjgene, at dette kan legitimere støjvolde. Herefter skal støjvoldenes dimensionering konkretiseres i forhold til behovet.

Køge Kommune anbefales derfor, at der for hver af de ønskede støjvolde foretages en konkret vurdering af behovet set i forhold til støjen i området, og at støjvoldene dimensioneres derefter. Reduktion af støjen må ikke gå udover hvad der anses som ”nødvendigt”.

5. Modtagelse af ren jord i støjvolde - miljøgodkendelse eller efter restproduktbekendtgørelsen?

Hvorvidt modtagelse af ren jord kræver miljøgodkendelse eller kan modtages efter restproduktbekendtgørelsen er overordnet behandlet i vores notat af 15. august 2019.

For så vidt angår modtagelse til ren jord til etablering af støjvolde er problemstillingen og besvarelsen af spørgsmålet det samme som for modtagelse af ren jord til opfyldning i Køge Marina:

Den rene jord kan under visse forudsætninger modtages i henhold til restproduktbekendtgørelsen. Jorden anses dermed ikke som affald.

Hvis jorden er at anse som affald kræver modtagelse og etablering af støjvolden miljøgodkendelse. Støjvoldens dimensioner og behovet for støjvolden er afgørende for, om der skal gives miljøgodkendelse til nyttiggørelse eller deponering af ikke-farligt affald, se nærmere ovenfor i pkt. 4.

Det bemærkes i øvrigt, at der i foråret 2019 har været udsendt udkast til bekendtgørelse om miljøkrav til affaldshåndteringsvirksomheder i høring. Heri blev det foreslået, at nogle af de pt. godkendelsespligtige aktiviteter i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, herunder etablering af jordvolde, undtages krav om miljøgodkendelse og at der i stedet alene skal foretage en anmeldelse, når en sådan virksomhed skal etableres, ændres eller udvides. I bekendtgørelsen fastsættes herefter miljøkrav til indretning og driften af virksomheden. Bekendtgørelsen er dog endnu ikke vedtaget.

København, den 23. august 2019

Dorte Kirkeskov Carlsson

Line Marie Pedersen